

Nuorteniltamateriaali seurakunnille

Siiri Salonen ja Tilda Tiljander
Opinnäytetyö, syksy 2012
Diakonia-ammattikorkeakoulu
DIAK Etelä Kauniainen
Sosiaalialan koulutusohjelma
Kristillisen lapsi- ja nuorisotyön
suuntautumisvaihtoehto
Sosionomi (AMK) + kirkon
nuorisotyönohjaajan virkakelpoisuus

TIIVISTELMÄ

Siiri Salonen & Tilda Tiljander. Nuorteniltamateriaali seurakunnille. Kauniainen, syksy 2012, 46 sivua, 1 liite.

Diakonia-ammattikorkeakoulu, Kauniaisten yksikkö, Sosiaalialan koulutusohjelma, sosionomi (AMK) + kirkon nuorisotyönohjaajan.

Seurakuntien järjestämät nuortenillat ovat osa sitä seurakuntayhteyttä johon kristityt on tarkoitettu kuuluviksi. Seurakunnissa, joissa nuorteniltoja järjestetään, ne ovat usein nuorille luontevin paikka olla osallisina seurakuntaelämässä. Espoonlahden seurakunnassa on avoimet ovet nuorille kesällä kerran viikossa. Työllämme halusimme lisätä toimintaa ja tuoda siihen jotain erilaista.

Teimme opinnäytetyömme yhteistyössä Espoonlahden seurakunnan nuorisotyön kanssa. Opinnäytetyöllämme pyrimme muokkaamaan Espoonlahden seurakunnan kesätoiminnan perinnettä ja tuomaan nuortenillat osaksi seurakunnan nuorisotyötä. Tästä tuloksena on materiaalipaketti seitsemään nuorteniltaan. Se on koottu omista kokemuksista, hyväksi havaituista toiminnoista sekä opinnäytetyöprosessin aikana syntyneistä uusista ideoista. Nuortenillat tukevat nuoren kasvua sekä yhteiskunnassa että omassa hengellisyydessä. Niissä korostuvat toiminnallisuus, keskustelu ja vuorovaikutus.

Nuorteniltojen teemoja ovat valinnan vaikeus, rukous, luomakunta, vapaa-aika, musiikki, valokuvaus ilmaisukeinona sekä ihmisen arvokkuus. Nuorteniltojen tavoitteet nousevat pitkälti Rippikoulusuunnitelma 2001 löytyvistä tavoitteista rippikoululle sekä Espoonlahden seurakunnan toiminnan arvoista. Nuortenilloissa pyrimme, että nuoret voisivat syventyä jo tuttuihin aiheisiin ja päästä käsittelemään niitä uudella tavalla.

Keräsimme nuorilta palautetta illoista suullisesti ja se oli positiivista. Nuorteniltojen aiheet osoittautuivat olemaan helposti lähestyttäviä ja nuorten elämässä läsnä olevia, niin kuin tavoitteenamme oli. Illoissa on runsaasti tilaa vuorovaikutukselle ja nuorten välille syntyvälle keskustelulle. Toiminnalliset osiot täydentävät aiheita ja tuovat iltoihin yhteisöllisyyttä yhteisen tekemisen kautta.

Asiasanat: nuoret, nuorisotyö, seurakuntaelämä, hengellisyys, toiminnallisuus, vuorovaikutus.

ABSTRACT

Salonen Siiri and Tiljander Tilda

Material for church youth nights.

46p, 1 appendix. Kauniainen, Autumn 2012.

Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Social Services, Option in Christian Youth Work. Degree: Bachelor of Social Services.

Youth nights organized by parishes are a part of the fellowship to which Christians are meant to belong. Youth nights are often the most natural place for young people to gather together and to participate in church life. Espoonlahti Parish in Espoo offers a place once a week during the summer for the young people to meet and spend time. The aim of this thesis was to increase the amount of activities in the parish and bring new perspectives to it.

The thesis was carried out in cooperation with the youth work team of Espoonlahti Parish in summer 2012. The goal was to develop the traditions of summertime youth work and to bring youth nights as part of the youth work in the parish. The product is material for seven youth nights. It contains activities proven to be successful by our own experience. It also contains new ideas we developed during the process of writing the thesis. The youth nights support the growth of the young people both in the society and in their own spirituality. The youth nights emphasize activity, discussion and interaction.

The themes of the youth nights are the difficulty of choice, prayer, creation, spare time, music, photography as a way of expression and the worthiness of a person. The aims for the youth nights were mostly based on the aims for confirmation school that can be found in the Confirmation school plan 2001. They are also based on the values of Espoonlahti Parish. The objective of the thesis was that young people could focus on subjects they are already familiar with and have a possibility to process them with new methods.

The feedback collected from the young people was positive. One of the aims was that the themes of the youth nights would be accessible and present in young people's lives. We succeeded in reaching this goal. The focus of the youth nights is on interaction and discussions. The activities accompany the themes and bring sense of community to the nights by working together.

Keywords: young people, youth work, church life, spirituality, activity, interaction

Sisällys

1 JOHDANTO	5
2 NUORUUS JA KIRKON NUORISOTYÖ	7
2.1 Nuoruusiän keskivaihe	7
2.2 Nuori ja sosiaaliset suhteet.....	9
2.3 Nuoren hengellisyys	10
2.4 Kirkon nuorisotyö.....	11
2.5 Kirkon nuorisotyönohjaajan rooli	12
3 KRISTILLINEN NUORTENILTATOIMINTA.....	14
3.1 Nuorteniltatoiminta	14
3.2 Oppiminen nuortenilloissa	14
4 ESPOONLAHDEN SEURAKUNTA YHTEISTYÖTAHONA	18
4.1 Nuorisotyön resurssit.....	18
4.2 Toiminta, arvot ja arki	18
4.3. Nuorisotyön kesätoiminta	19
5 TYÖPROSESSIN KUVAUS	21
5.1 Aiheen valinta ja työn aloittaminen	21
5.2 Opinnäytetyön tavoitteet.....	21
5.3 Rippikoulusuunnitelma 2001	22
5.4 Materiaalin suunnittelu ja työstäminen	23
5.5 Nuorteniltojen toteuttaminen.....	25
6 POHDINTA	28
LÄHTEET.....	30
Liite 1: Nuorteniltamateriaali	33

1 JOHDANTO

Opinnäytetyömme tarkoituksena on olla mukana kehittämässä Espoonlahden seurakunnassa järjestettävää nuorten kesätoimintaa. Oman kokemuksemme mukaan nuortentoimintaa on monimutkaista järjestää kesäaikana. Nuorisotyö ei tavoita nuoria kesällä juuri muuten kuin rippikoulujen avulla ja niiden yhteydessä. Tämä johtuu nuorten haluttomuudesta ja kyvyttömyydestä osallistua säännölliseen toimintaan kesäisin. Nuorilla on usein kesällä paljon muuta tekemistä ja monet perheet lähtevät lomanviettoon pois pääkaupunkiseudulta. Toisaalta seurakunnan ei kannata käyttää resursseja toimintaan, joka ei ole kannattavaa kävijöiden vähäisyyden vuoksi. Nuorten määrä toiminnassa kesällä on vähäinen, joten työntekijöiden ei ole järkevää järjestää toimintaa. Tämä tuottaa kielteisen kierteen.

On kuitenkin tärkeää, että toimintaa tarjotaan, ja että seurakunnat yrittävät tavoittaa nuoria myös kesäisin. Säännöllisen ja tavoittavan kesänuorisotyön mahdollistaminen edellyttää sitä, että seurakuntien työntekijät vakiinnuttavat toiminnan nuorisotyöhön. Nuorten tutustuttaminen toimintaan ja sen vakiinnuttaminen voi olla haastavaa, mutta onnistuessaan se on palkitsevaa ja auttaa ympärivuotisen toiminnan muodostamisessa. Kesätoiminnan mahdollisuutena on saada nuorisotyöhön mukaan uudet, juuri rippikoulun käyneet ikäluokat. Vuonna 2011 Suomessa rippikoulun kävi 83 % 15-vuotiaista nuorista. (Kirkon keskushallinto 2011) Tämä on valtava määrä ja loistava mahdollisuus kirkolle tavoittaa nuoria. Isoskoulutus ja muu toiminta alkaa kuitenkin usein vasta melko myöhään syksyllä ja nuori saattaa joutua odottamaan tätä liian pitkän ajan oman rippikoulunsa käytyä. Rippikoulun aikana kasvanut kiinnostus toimintaan saattaa helposti hiipua pitkän odotusajan kuluessa.

Espoonlahden seurakunnan nuorisotila on syys- ja kevätkaudella auki vähintään viitenä päivänä viikossa. Kesällä avoimet ovet ovat vain kerran viikossa. Tämä on huomattava romahdus normaalitoimintaan verrattuna. Luomalla materiaalia nuorteniltoihin ja järjestämällä toiminnallisia nuorteniltoja kerran viikossa

mahdollistimme, että toimintaa on enemmän, ja että sillä tuetaan rippikoulun käyneiden ja sitä vanhempien nuorten hengellistä kasvua ja juurruttamista seurakunnan toimintaan. Ohjattujen nuorteniltojen järjestäminen kesällä on Espoonlahden seurakunnalle uusi toimintamuoto, sillä aikaisemmin nuorisotyö on järjestänyt vain avointen ovien toimintaa ja satunnaisia retkiä.

Materiaalin luomista varten meidän täytyi miettiä ja tutkia nuorten hengellistä kasvua tukevia aihepiirejä, sekä tutustua nuorten mielessä pyöriviin ajankohtaisiin asioihin. Tutustuimme myös siihen, mikä nuoria kiinnostaa, samoin kuin erilaisiin oppimiseen liittyviin aihepiireihin. Tutustuimme myös nuorisotyön historiaan ja pohdimme nuorisotyön merkitystä nuorten kasvulle ja kehitykselle. Näiden asioiden pohjalta loimme ohjelman kesän nuorteniltoihin. Ohjelmaan keräsimme työkokemuksemme kautta hyväksi havaittuja toimintamenetelmiä sekä kehitimme itse muutamia toimintaamme sopivia aktiviteettejä.

2 NUORUUS JA KIRKON NUORISOTYÖ

2.1 Nuoruusiän keskivaihe

Nuoruus voidaan jakaa kolmeen vaiheeseen: varhaisnuoruuteen, keskinuoruuteen ja myöhäisnuoruuteen. Jokaiseen kolmeen vaiheeseen kuuluu sekä fyysisiä, että psyykkisiä haasteita ja tavoitteita. Nuoruusiän keskivaihe 15–18-vuotiaana on omien rajojen kokeilun sekä yhä syventyvien ihmissuhteiden aikaa. (Nurmi 1995, 256–257). Tähän kehitysvaiheeseen kuuluu myös vahvasti identiteettikriisi, jonka myötä nuori selkiyttää omaa minäkokemustaan. Voidaan ajatella, että nuoruutta eläessään ihminen opettelee uudestaan elämään. Tämä uudestaan elämään oppiminen liittyy siihen, miten nuoren täytyy oppia ohjaamaan elämäänsä uusin keinoin suhteessa toisiin ihmisiin, luontoon ja koko häntä ympäröivään maailmaan. (Nurmi + ym. 2006, 131–135).

Robert J. Havighurstin mukaan erilaiset kehitystehtävät kuuluvat ihmisen eri elämänvaiheisiin. Niiden kohtaaminen ja niistä selviytyminen mahdollistaa ihmisen kehittymisen ja siirtymisen eteenpäin seuraavaan elämänvaiheeseen. Nuoruuden kehitystehtäviä ovat muun muassa oman ruumiinkuvan uudelleen jäsentäminen, vanhemmista irrottautuminen, identiteetin saavuttaminen ja oman maailmankuvan täydentäminen. (Nurmi 1995, 259; Nurmi + ym. 2006, 131). Murrosiässä hormonitoiminnan muuttuminen aiheuttaa fyysisiä muutoksia nuoren kehossa. Nämä muutokset aiheuttavat sen, että nuoren tulee jäsentää ruumiinkuvansa uudelleen. Fyysiset muutokset vaikuttavat myös nuoren käsitykseen omasta itsestään – nuoren minä kuva muuttuu muutosten myötä. (Nurmi + ym. 2006, 126–128).

Identiteetin eli minuuden saavuttaminen tarkoittaa itsestä luodun eheän kuvan saavuttamista. Jotta nuori saavuttaisi identiteetin, hän joutuu kamppailemaan omien edellytystensä ja tavoitteidensa kanssa sekä ympäristön rajoitteiden ja sosiaalisten odotusten välillä. Seksuaali-identiteetin jäsentyminen on olennainen osa identiteetin saavuttamista. Murrosiän fyysiset muutokset ovat tärkeä

osa seksuaali-identiteetin kehittymistä, jonka seurauksena tytöistä kasvaa naisia ja pojista miehiä. Identiteetti ei kehity järjestelmällisesti ja sen jäsentyminen saattaa kestää kauemmin kuin nuoruusiän. Nuori tarvitsee myös tärkeitä ihmissuhteita identiteetin muodostamisen tueksi. (Himberg, Laakso, Peltola, Näätänen & Vidjeskog 2000, 98–99, 101–104; McDowell & Hostetler 1996, 73).

Maailmankuvalla tarkoitetaan ihmisen käsitystä itsestään, ympäristöstään, ympäröivistä ihmisistä sekä ajasta ja paikasta. Maailmankuva pitää sisällään myös ihmisen arvoja, asenteita ja tunteita. Maailmankuva vaikuttaa siihen, miten ihminen tekee havaintoja ja tulkintoja asioista. Nuoruudessa tapahtuva maailmankuvan täydentyminen on tärkeä osa nuoruusiän psyykkistä kehitystä. Vanhemmistaan itsenäistyvä nuori alkaa itsenäisesti muokata käsityksiään itsestään, muista ihmisistä ja häntä ympäröivästä maailmasta, jolloin hänen maailmankuvansa täydentyy. (Himberg + ym. 2000, 107–108).

Nuoruudessa ihmisen lähimmissä ihmissuhteissa tapahtuu muutoksia, joista merkittävin on nuoren muuttuva suhde hänen vanhempiansa. Vanhemmista irrottautuminen on hidas ja vaikea vaihe, jolloin nuori luopuu tunnetasolla vanhemmiltaan saamasta huolenpidosta. Tällainen tärkeästä ihmissuhteesta irrottautuminen vaatii aikaa ja työtä, jotta nuori pystyisi tulevaisuudessa kiintymään uusiin ihmisiin. Vanhemmistaan irrottautuva nuori alkaa yhtä enemmän hakeutua ikätovereidensa seuraan. Ystävyysuhteet tukevat ja auttavat nuorta tämän omassa sisäisessä kasvussa. (Himberg + ym. 2000, 95–97). Vanhemmistaan irrottautuva nuori saattaa kuitenkin kokea vielä tarvetta myös aikuisen tukeen. Tätä tukea moni voi saada nuorisotyöntekijältä omassa seurakunnassaan. Nuortenilloissa nuoret pääsevät vuorovaikutukseen ikätoveriensa kanssa turvallisessa ympäristössä, jossa on myös aikuisia paikalla.

Nuorteniltamme ovat suunnattu juuri nuoruuden keskivaihetta eläville nuorille. Nuorisotyötä tehdessä on tärkeää ottaa huomioon nuoruuden kehitystehtävät niin, että työllä voisi tukea nuoria heidän kasvuprosessissaan. Tämä on otettu huomioon myös opinnäytetyössämme. Materiaali on suunniteltu niin, että aiheet ja toimintatavat olisivat mielekkäitä nuorille, ja tukemassa heidän minäkuvan

muodostamistaan sekä laajenevan maailmankuvan kehitystä. Nuoret käyvät usein seurakunnan toiminnassa ystäviensä kanssa, sillä ystävien merkitys nuorille on suuri. Toisaalta, vaikka toimintaan tulisikin yksin, on nuortenilloissa mahdollisuus vuorovaikutukseen ikätoverien kanssa. On tärkeää, että nuoret saavat pohtia uskon asioita ja keskustella niistä ikäistensä kanssa.

2.2 Nuori ja sosiaaliset suhteet

Vertaisryhmään kuulumisen ja sosiaaliset suhteet edistävät sosiaalisten taitojen kehittymistä jo lapsuudessa, ja kehitys jatkuu myös nuoruusiässä (Salmivalli 2000, 137.) Sosiaalisissa taidoissa keskeistä on se, että ihminen tulee toimeen sekä pystyy keskustelemaan ja olemaan luontevasti erilaisten ihmisten kanssa. Sosiaaliset taidot tarkoittavat siis kykyä tulla toimeen muiden ihmisten kanssa. Sosiaalinen kanssakäyminen muiden ihmisten kanssa edellyttää ihmiseltä monia asioita kuten tervettä itsetuntoa, kykyä kontrolloida ja arvioida omaa käytöstä, empatiakykyä sekä tasapainoista tunne-elämää. (Keltikangas-Järvinen 2010, 21–22, 24).

Nuoruudessa suhde vertaisiin muuttuu läheisemmäksi ja ystävyyssuhteilta aletaan odottaa uusia asioita kuten sitoutumista, lojaaliutta ja uskoutumista. Nuoret hakeutuvat itsensä kanssa samankaltaisten nuorten seuraan, ja vaikka ystävät vaihtuvat, nuoret valitsevat itselleen tietyn tyyppistä seuraa yhä uudelleen. Tämä on selitettävissä sosiaalisen vertailun näkökulmasta – nuori saa tietoa itsestään vertaamalla itseään muihin. Tällainen sosiaalinen vertailu on hyödyllisempää, jos vertailua tehdään samankaltaisiin ihmisiin. Samanlaiseen seuraan hakeutuminen selittyy myös sillä, että ihminen kokee yhteenkuuluvuutta itsensä kanssa samanlaisten ihmisten kanssa ja samankaltainen seura palkitsee ihmistä tämän toimintatavoista ja ominaisuuksista. (Salmivalli 2000, 137, 139; Nurmi + ym. 2006, 130).

Nuortenilloissamme nuorilla on mahdollisuus harjoitella sosiaalista kanssakäymistä ikätoveriensä kanssa turvallisessa ympäristössä. Toiminta tukee heidän

itsetuntonsa tervettä kehitystä sekä auttaa heitä kehittämään omaa käytöstään ja tunne-elämäänsä. Seurakunnan nuortenilloissa nuorilla on mahdollisuus kohdata muita nuoria, joita kiinnostavat hengellisyys ja kristittynä elämiseen liittyvät asiat. Tämä voi olla monille nuorille tärkeä tilaisuus päästä käsittelemään uskon liittyviä asioita, jos ne eivät muuten ole esillä omassa arjessa.

2.3 Nuoren hengellisyys

Yhteiskunta, jossa elämme, ei juuri tarjoa nuorelle mahdollisuutta olla kosketuksissa omaan pyhyteensä ja Jumalaan. Hengellisyys ja uskon asiat eivät ole näkyvillä siinä pinnallisessa kulttuurissa, missä nuoret elävät. Kuitenkin hengellisyys asuu lujasti jokaisessa nuoressa. Jokaisella nuorella on sisimmässään kaipaus, jota kuuntelemalla ja seuraamalla on mahdollisuus lähestyä Jumalaa. Hengellisyys ja pyhyys nuoren elämässä vahvistuvat nuoren ollessa hengellisen toiminnan ympäröimänä ja hänen antautuessaan siihen. Jos nuorelle antaa mahdollisuuden oman hengellisyyden ja pyhien asioiden kohtaamiseen, siitä tulee hänelle luonnollinen ja läheinen asia. Tällöin myös Jumala ja uskosta puhuminen tulee läheisemmäksi. (Jokela 2004, 58).

Koko ihmisen elämänkaari on täynnä muutoksia, kasvamista ja kehittymistä. Sama koskee myös hengellisyyttä. Ihmisen usko muuttuu eri vaiheissa elämänkaarta. Hengellisyyteen kuuluu läpi elämän kysymyksiä elämän tarkoituksesta, arvoista sekä kärsimyksestä ja kuolemasta. (Räsänen 2008, 292; Holopainen 2008, 358). Kun nuori huomaa, että uskon asiat ovat merkittäviä hänen omien elämäнкysymyksiensä kannalta, niistä tulee läheisiä. Juuri nuorten elämäнкysymyksissä ja heille läheisissä aiheissa usko saa merkityksensä. (Jokela 2004, 58–61). Opinnäytetyötämme varten valitut nuorteniltojen aiheet auttavat nuoria löytämään vastauksia omiin uskon- ja elämäнкysymyksiinsä.

Pyhyttä lähestytään rukouselämän, hengellisten harjoitusten, mietiskelyn, pyhien tekstien, keskustelun ja pyhien riittien kuten ehtoollisella käymisen avulla. Tätä matkaa kohti omaa sisintä ja hengellisyyttä jokainen tekee yksin, mutta

siinä voi aikuinen olla tukena, kun kyseessä on nuori. Tätä on hengellinen ohjaaminen – kokemusten jakamista, yhdessä nuoren kanssa kulkemista ja hänen tukemistaan. Nuoren hengellisen ohjaamisen voi siis ajatella työksi, jossa pyritään samaan usko, rakkaus ja rukous osaksi nuoren arkea ja elämäntapoja. Tämä pyrkimys ohjata nuorta kohti hyvää elämää on myös rippikoulun yleistaivoite, joka jatkuu seurakuntien nuorisotyössä. (Jokela 2004, 57, 59–60). Tämä pyrkimys näkyy myös nuortenilloissamme. Nuortenilloissa pyrimme ylläpitämään monipuolista ja laadukasta hartauselämää, johon nuorilla oli mahdollisuus osallistua. Erilaisten uskonelämään liittyvien aiheiden käsittely monipuolisesti eri keinoin oli myös osa tätä pyrkimystä.

2.4 Kirkon nuorisotyö

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon nuorisotyön tarkoituksena on tukea nuorten ja heidän perheidensä parissa tapahtuvaa kristillistä kasvatusta. Työn tarkoituksena on edistää nuorten kristillistä kasvua ja auttaa heitä omaksumaan kristillinen usko elämänsä perustaksi. Seurakunnissa nuorisotyötä tehdään monissa eri muodoissa, joista tunnetuimpia ovat leirit ja retket, erilaiset ryhmät, kouluyhteistyö ja isostoiminta. Työalat nuorisotyössä jakaantuvat lasten ja nuorten ikäkausien mukaan sekä niissä esiintyviin erityistarpeisiin kohdistuviksi. Työalat ovat varhaisnuorisotyö eli tyttöjen ja poikien työ, perinteinen rippikouluikäisten nuorisotyö sekä erityisnuorisotyö. Joissain seurakunnissa on myös mahdollista eriyttää niin sanottuun nuorten aikuisten toimintaan omat työntekijänsä. (Jussila, Oinonen, Unkuri & Vatanen 2004, 248).

Launonen (2007, 78) kuvaa Suomen evankelis-luterilaisen kirkon nuorisotyötä hengellisen, pedagogisen ja sosiaalisen ulottuvuuden kolmiyhteydeksi. Nuorisotyö liittyy kirkon perustehtävään eli on luonteeltaan hengellistä. Pedagogisia keinoja tarvitaan hengellisten tavoitteiden saavuttamiseen ja nuoren kokonaisvaltaisessa kohtaamisessa esiin nousee myös monia sosiaalisen työn kysymyksiä liittyen esimerkiksi osallisuuteen ja syrjäytymiseen, erityisen tuen tarpeeseen ja lastensuojelullisiin seikkoihin.

2.5 Kirkon nuorisotyönohjaajan rooli

Nuorisotyönohjaajiksi tullaan usein kutsumuksen kautta. Kutsumus motivoi tekemään työtä ilman rahanahneutta, huomiota ja kiitosta. Se näyttäytyy työssä usein sisäisenä varmuutena siitä, että tekijä tuntee työmuodon omakseen, haluaa tehdä sen hyvin ja voi tekemänsä jälkeen olla tyytyväinen tekemäänsä. (Askonen 2009, 18). Hengellisyys ja usko voivat luoda ja vahvistaa kutsumusta. Se, että seurakunnan nuorisotyönohjaajaksi pyrkivä opiskelija kokee olevansa Jumalan johdatuksessa matkalla tulevaisuuden ammattiinsa, antaa usein kutsumukselle syvempää merkitystä.

Seurakunnan nuorisotyönohjaajan rooli on monipuolinen. Työ on vaihtelevaa niin päivärytmiltään, kuin vuodenajankin mukaan. Työpäiviin voi sisältyä esimerkiksi kouluvierailuita, palavereita yhteistyötahojen kanssa, työn suunnittelua tietokoneella, nuortenillan pitämistä ja sielunhoidollisia keskusteluita. Toisinaan työtä tehdään leirimuotoisesti, jolloin valmiudessa tulee olla teoriassa kokonaiset 24 tuntia vuorokaudessa. On siis selvää, että työntekijältä vaaditaan motivaatiota, suunnittelutaitoa ja kestävyttäkin monipuolisten työpäivien toteuttamiseen.

Nuorisotyönohjaajat ovat ensiarvoisesti kohtaamisen ammattilaisia, jotka pystyvät työssään ottamaan omat henkilökohtaiset lahjat käyttöönsä. Kohtaamistilanteissa, joissa työntekijä on päivittäin, on tärkeää osata ottaa huomioon yleisellä tasolla nuoren herkkä kehitysvaihe, kasvatuksen ja ympäristön vaikutus ja suhteuttaa nämä asiat nuoren senhetkiseen tilanteeseen. Monipuolisessa työnkuvassaan nuorisotyönohjaaja kunnostautuu myös erilaisten asiakokonaisuuksien opettajana. Rippikoulusuunnitelma 2001 kertoo, että oppimisen ohjaaminen edellyttää aina oppijan edellytysten, kysymysten ja oppimisvalmiuksien tuntemista. Nuorisotyönohjaajalla tulee olla tuntosarvet valmiina kuuntelemaan ja aistimaan nuorten mielten liikkeitä. Sillä, että joku oikeasti kuuntelee voi olla tärkeä merkitys nuorelle. Nuorten mahdollisimman hyvään kohtaamiseen vaaditaan myös tietoa nykyhetken nuorten maailmasta. (Broman, Mattsson & Öjermo 2006, 59–60; McDowell & Hostetler 1996, 78).

Nuorten kanssa työskentely tapahtuu usein isoissa ryhmissä. Silloin ohjaajikin tarvitaan useampi muodostamaan työtiimi. Ohjaajien tiiminmuodostus ja toiminta ovat erittäin tärkeitä työn laadun kannalta. Tiimin muodostaminen alkaa peruslähtökohtien tiedostamisella ja sopimisella. Toivottavaa on, että ohjaajilla on yhteinen näkemys käsitteillä olevista työtehtävistä ja jokaiselle tiimin jäsenelle on tiedossa sopiva rooli. Ristiriitaisuudet ohjaajien välillä heijastuvat auttamatta myös osallistujien eli nuorten ryhmädynamiikkaan. (Broman, Mattsson & Öjermo 2006, 59–60).

3 KRISTILLINEN NUORTENILTATOIMINTA

3.1 Nuorteniltatoiminta

Seurakunnan järjestämät nuortenillat ovat osa sitä seurakuntayhteyttä, johon kristityt on tarkoitettu kuuluvaksi. Kokoontuminen sanan ja sakramenttien äärelle yhdessä on tunnusomaista seurakunnalle. Kristittyjen kokoontuminen yhteen erilaisissa tilaisuuksissa, kuten jumalanpalveluksissa on se, joka tekee seurakunnan. Seurakunnissa, joissa nuorteniltoja järjestetään, ne ovat usein nuorille luontevin paikka olla osallisina seurakuntayhteydestä. Seurakuntayhteys on jotain sellaista, minkä ihminen voi tuntea ja se edellyttää aitoa kohtaamista ja vuorovaikutusta muiden ihmisten kanssa. Nuoret tuntevat luontevaksi vuorovaikutuksen samanikäisten kanssa. Tästä syystä nuorten seurakuntayhteys onnistuu parhaiten muiden nuorten kanssa. (Paananen 2005, 111–113).

Nuortenillat tarjoavat nuorille ajan ja tilan selvittää omia ajatuksiaan ja hiljentyä yhdessä muiden kanssa. Nuortenillat ovat myös paikkoja, joissa nuoret voivat keskustella uskosta sekä tuoda esiin omia kysymyksiään ja ajatuksiaan monista erilaisista asioista. Nuoret voivat olla mukana nuorteniltojen suunnittelussa, mutta on myös tärkeää antaa heille mahdollisuus tulla nuorteniltaan rauhoittumaan ja rakentumaan. Työntekijän vastuulla on varmistaa, että ilta on hyvin suunniteltu ja valmisteltu. (Paananen 2005, 112–114).

3.2 Oppiminen nuortenilloissa

Rippikoulusuunnitelmassa 2001 hyödynnetään konstruktivistista oppimisteoriaa, jonka pedagogisia lähtökohtia hyödynsimme myös opinnäytetyömme materiaalin teossa. Konstruktivistisen oppimiskäsityksen mukaan tieto on aina yksilön tai yhteisön itse rakentamaa ja uusi tieto rakentuu aina suhteessa aikaisempiin tietoihin joita oppijalla on. Oppimisessa painottuu oppijan oma aktiivinen toiminta sekä tiedon etsiminen ja löytäminen. Oppiessa tiedot sekä taidot kasvavat ja

kehittyvät ja uusi tieto sekä vanha tieto jäsentävät toisiaan. (Pruuki & Tirri 2004, 37–39).

Konstruktivismi jakautuu kahteen pääsuuntaan – yksilökonstruktivismiin ja sosiaaliseen konstruktivismiin. Nuorteniltoissamme painottuu erityisesti sosiaalinen konstruktivismi. Sosiaalisessa konstruktivismissa painottuvat oppimisen sosiaaliset, vuorovaikutukselliset ja yhteistoiminnalliset prosessit. (Pruuki & Tirri 2004, 39). Vuorovaikutus ja yhteistoiminnallisuus monipuolistavat oppimista ja auttavat uusien ja erilaisten asioiden esiin tuomisessa (Kauppila 2000, 156.) Tällaisessa toiminnassa esiin tulevat ongelmat ja kysymykset eivät jää vain toimintaa ohjaavan ratkaistavaksi, vaan nuoret voivat oppia toinen toisiltaan.

Sosiokonstruktiiivinen lähestymistapa johtaa opetusmenetelmiin, joissa korostuvat sosiaalisen vuorovaikutuksen ja yhteistyön merkitys. Koska oppiminen rakentuu aikaisemmin opitun perustalle, on tärkeää ottaa huomioon aikaisempi oppiminen. Materiaalimme nuorteniltojen aiheet valitsimme paitsi nuoria kiinnostavien ja koskettavien asioiden pohjalta, myös sen perusteella mitä nuoret ovat oppineet rippikoulussa uskoon liittyvistä asioista. Työskentelytavat painottuvat pääosin ryhmätyöskentelyyn, koska siinä vastavuoroisuus toteutuu parhaiten. Se kehittää nuoren sosiaalisuutta ja vahvistaa samalla tämän omaa identiteettiä. (Kauppila 2000, 114–116).

Keskustelu on olennainen osa sosiokonstruktiiivista oppimiskäsitystä. Sillä on myös merkittävä rooli nuorteniltamateriaalissamme. Keskustelulla muun muassa välitetään tietoa, vaikutetaan toisten asenteisiin ja kehitetään näkemyksiä. Yhteistoiminnallinen työskentely perustuu usein keskustelulle ja nivoutuu sen ympärille. Keskustelu toimii myös keinona saada opetukseen vaihtelua ja keskustelun avulla oppija rakentaa käsitystään käsiteltävästä asiasta ja saa asiaan uusia näkökulmia. (Kauppila 2000, 175–176, 180).

3.3 Toiminnalliset menetelmät nuorisotyössä

Rippikoulussa, samoin kuin muissa nuorisotyön muodoissa, on yleistynyt toiminnallisten menetelmien käyttö opetuksessa. Toiminnallinen oppiminen on vanhin oppimisen menetelmä. Toiminnallisten menetelmien avulla opitaan tutustuen, kokeillen ja harjoitellen. Oppiminen on lisäksi usein sosiaalinen tapahtuma, jossa tarvitaan yhteistyötä. Toiminnallisessa oppimisessa hyvin tärkeää on asioiden konkreettisuus. Toimintoja tehtäessä eletään sitä todellisuutta, johon opiskelu kohdistuu. (Räsänen 2008, 298–299).

Toiminnallisten menetelmien lähtökohtana on, että henkilö oppii kokeilemalla, tekemällä ja osallistumalla. Pelit, leikit ja muut toiminnalliset menetelmät voivat palvella monia erilaisia tavoitteita, kun niitä käytetään suunnitelmallisesti. Erilaisia toiminnallisia menetelmiä on lukuisia, mutta niitä yhdistää ajatus siitä, että mikäli toiminnalla on paljon yhteyksiä oppimistavoitteisiin, se tuottaa hyviä oppimistuloksia. Erilaisia toiminnallisia menetelmiä löytyy runsaasti aina käsitöistä peleihin sekä leikkeihin ja draamalliseen ilmaisuun. (Räsänen 2008, 298–299).

Musiikki on iso osa nuorisokulttuuria. Lähes kaikki nuoret kuuntelevat musiikkia ja se koskettaa usein syvältä. Musiikilla on myös suuri merkitys seurakunnassa, mistä syystä halusimme nostaa sen yhdeksi teemaksi nuortenilloissamme. Musiikki on tärkeää nuorille kristityn identiteetin kannalta sekä joukkoon kuulumisen vuoksi. Musiikin tekeminen ja kuunteleminen yhdessä ovat osa yhteisöllisyyden kokemusta, joka on tärkeää seurakuntayhteydessä. Musiikki on Jumalan lahja ja hengellisessä mielessä se on tärkeä tapa rukoilla ja ylistää. Se luo myös yhteyttä kristittyjen välille. Yhteinen soittaminen ja laulaminen lujittavat seurakuntayhteyttä. (Maukonen 2005, 156–160, 165, 170).

Nuoria askarruttavat usein monet uskonelämän asiat, eikä se ole mikään ihme. Kuvataiteen ja erilaisten kädentaitojen, kuten askartelumenetelmien käyttö on suosittu tapa ilmentää sitä, mitä ei aina saa sanotuksi. Kuvataiteen keinot ovat luovia ja jokaiselle löytyy oma tapa ilmaista, kuvittaa ja luoda käsillään. Samalla syntyneestä ajatuksesta tai ideasta jää muistoksi jotain konkreettista tai hyödyll-

liseksi opiskelumateriaaliksi. Käsillä tekeminen ja pelkkä yrittäminenkin antavat onnistumisen ja pystyvyyden kokemuksia, nämä rohkaisevat nuorta ja tukevat tämän itsetunnon kehitystä. (Karppinen 2005, 57). Yhteinen asioiden käsittely työskentelemällä kädentaitomenetelmiä käyttäen on myös monelle oppijalle rauhoittava elementti, joka tukee tämän oppimista sekä ryhmätyöskentelytaitoja (Riihimäki 2005, 194.)

Toisinaan nuorille voi antaa välineitä, kuten esimerkiksi kameran, kuvallisen ilmaisun toteuttamiseksi. Opinnäytetyömme nuortenilloissa käytimme hyväksenne voimauttavasta valokuvauksesta nousevaa tematiikkaa, jota kuitenkin sovelsimme käyttötarkoitukseen sopivaksi. Menetelmää on käytetty paljon eri aloilla kasvatustoimintaa. Kuvaamalla voidaan löytää ratkaisuja esimerkiksi hajanaisen, tunnepitoisten ja abstraktien asioiden selkeyttämiseen. Halusimme kuvata nuorten mielestä tärkeitä ja henkilökohtaisia näkemyksiä uskosta ja Raamatun kohdista. Kuvien asettelusta ja kohteesta käy usein ilmi, mitkä asiat ovat olleet kuvaustilanteessa tärkeitä ja merkitseviä. (Savolainen i.a.).

Leikkiminen ja pelaaminen ovat pitkään lapsen työtä, mutta nuoruudessa tämä kuitenkin alkaa olla jo taakse jäänyttä elämää. Täysin poissuljettuja ne eivät kuitenkaan parhaassa tapauksessa ole. Leikit ja pelaaminen ovat lapsuusajan jälkeenkin edelleen nuorelle erinomainen tapa opetella sääntöjä, totutella pettymyksiin, harjoitella heittäytymistä, kehittää itsetuntoa ja rentoutua hassutellen. Molemmat ovat myös erittäin tervetulleita tapoja murtaa jäätä ja oppia tuntemaan ikätovereita. Jeesuskin on sanonut, että Hänen valtakuntaansa pääsee, jos on lapsen kaltainen. Tästäkään syystä ei tule unohtaa leikin tärkeyttä läpi ikäkausien. (Aalto 2000, 149–150; Raamattu, Luuk. 18:16).

4 ESPOONLAHDEN SEURAKUNTA YHTEISTYÖTAHONA

4.1 Nuorisotyön resurssit

Espoonlahden seurakunnassa on yli 34000 jäsentä, joista esimerkiksi 7–17-vuotiaita on noin 8000. (Espoonlahden seurakunta 2008.) Suuren väkimäärän vuoksi tarvitaan myös hyvä tiimi työntekijöitä. Seurakunta työllistääkin vakituisesti 8 nuorisotyönohjaajaa eri-ikäisten lasten ja nuorten kanssa tehtävään työhön. Työaloja ovat varhaisnuoria koskeva tyttöjen ja poikien työ, perinteinen nuorisotyö sekä erityisnuorisotyö. Tämän lisäksi kaksi pappia on nimetty erityisesti lapsi- ja nuorisotyön pariin, heillä on työnkuvassaan tietysti myös perinteisiä oman alan toimituksia. (Espoonlahden seurakunta 2008). Arkisen nuorisotyön pyörittämistä tukemassa on myös pääsääntöisesti siviilipalvelusmies, oppisopimusopiskelija sekä määräaikaisesti muita alan harjoittelijoita. Nuorisotyön tiimin työote on kehittävää, itseään haastavaa, mutta silti myös tekemisestään ylpeää.

Nuorisotyön tekijöiden toimistotilat ovat sijoitettu avotoimiston malliin Soukan ostarille vuonna 2005 avattuun moderniin Sodeen, nuorten kahvilaan. Sodessa on monipuoliset ja avarat tilat niin toimistotyölle, nuorten kohtaamiselle, pelailulle, kouluttamiselle, bänditoiminnalle kuin myös hartaudelle. Tilan keskiössä, sydämessä, sijaitsee konkreettisesti kappeli, jottei tärkein koskaan unohtuisi toiminnassa. Kappeli on hyvä tila hartauksia ja vaikka jumalanpalveluksia varten. Sode on hyvin nuorten näköisesti toteutettu ja kerää paljon kävijöitä päivittäin kevät- ja syyskaudella.

4.2 Toiminta, arvot ja arki

Jokapäiväisessä nuorisotyössä ohjaavina arvoina toimivat koko seurakunnan yhteisiksi nimetyt teemat. Ne ovat sitoutuminen, armo, oikeudenmukaisuus ja yhteisöllisyys. Kiteytetysti arvot kuvaavat ihmisen ja Jumalan suhdetta, ihmisten

keskinäistä kanssakäymistä, sitä miten tulisi kohdata ihmisiä ja saada tulla kohdatuiksi sekä seurakunnan tärkeyttä paikallisella ja kansainvälisellä tasolla. (Espoonlahden seurakunta 2008).

Sode on auki kaikille nuorille viitenä päivänä viikossa, vuoroviikoin myös lauantaisin. Joka arkipäivä tilat on aiemmin päivällä auki varhaisnuorille ja myöhemmin iltpäivästä iltaan vanhemmille nuorille. Hartaudet on suunniteltu niin, että molemmat ikäluokat voivat osallistua omana aikanaan. Hartauksia on siis kahdesti päivässä. Tilat ovat muutenkin vilkkaassa käytössä. Isoskoulutuksen eri vuosikurssit valtaavat tiloja kahdesti viikossa, kerhot, pajat ja raamikset vuorottelevat eri viikonpäivinä. Viikonloppuisin järjestetään bändi-iltoja ja muita pien-tapahtumia.

4.3. Nuorisotyön kesätoiminta

Koulujen jäädessä kesälomalle myös Sode hiljenee. Tämä on tyypillistä koko pääkaupunkiseudulla seurakunnissa, sillä nuoret viettävät usein kesälomiaan perheidensä kanssa kesämökeillä ympäri Suomea. Lisäksi kesällä työntekijöiden aika kuluu suurimmaksi osaksi leireillä. Opinnäytetyöllämme mahdollistimme, että nuorten toimintaa oli Espoonlahden seurakunnassa enemmän kesällä 2012, eli Sode oli avoinna niille nuorille jotka olivat pääkaupunkiseudulla ja kaipasivat paikkaa missä viettää aikaa sekä kohdata ikätovereitaan.

Sodessa oleva toiminta kesällä on pääsääntöisesti tähän mennessä ollut kerran viikossa tapahtuvaa avointen ovien toimintaa. Toiminta tarjoaa nuorille paikan, jonne he voivat tulla ja toimintaan osallistumisen kynnys on pyritty pitämään mahdollisimman matalana. Toiminnan juuret ovat julkisen sektorin sekä seurakunnan nuorisotyössä. (Kemppinen 1999, 41; Silvennoinen 2001, 31–32). Avointen ovien toiminnassa ei yleensä ole minkäänlaista ohjattua toimintaa vaan nuoret kohdataan esimerkiksi tilassa olevien virikkeiden kuten pelien ja musiikin sekä yhteisen oleskelun avulla.

Seurakunnan ylläpitämät avointen ovien illat pitävät sisällään myös ajatuksen kristillisen yhteisön luomisesta, evankeliumin välittämisestä sekä lähimmäisenrakkauden toteuttamisesta. Jokaisella nuorella on oikeus tulla kohdatuksi sellaisena kuin hän on. Näistä lähtökohdista tahdoimme pitää kiinni myös opinnäyte-työtä varten suunnittelemisemme nuortenilloissa. Koska Espoonlahden seurakunnan nuorisotyössä oli kesäisin avointen ovien ilta, tahdoimme vastapainoksi tuoda toiminnallisen illan, jossa käsiteltäisiin uskon asioita.

Arvostamme myös avointen ovien toimintaa ja koemme sen tärkeäksi, mutta kun meillä oli mahdollisuus käyttää Soden kaltaista tilaa ja omia resurssejamme, tahdoimme käyttää aikamme evankeliumin esille tuomiseen. Tahdoimme myös haastaa itseämme ammattilaisina suunnittelemalla nuorten kristilliseen kasvatukseen pohjautuvaa toimintaa, koska koemme sen tärkeäksi. Iltoja pitämällä tahdoimme siis olla mukana tukemassa nuorten kristillistä kasvua.

5 TYÖPROSESSIN KUVAUS

5.1 Aiheen valinta ja työn aloittaminen

Tiesimme alusta alkaen, että tahdomme opinnäytetyömme liittyvän jotenkin kirkon nuorisotyöhön. Meitä molempia puhuttelee erityisesti rippikoulutyö ja sen jälkeinen nuorisotyö seurakunnissa. Meitä kiinnosti haastaa itseämme nuorille suunnatun toiminnan suunnittelussa ja järjestämisessä, minkä vuoksi valitsimme opinnäytetyömme muodoksi produktio. Mielestämme kesä oli hyvä aika tälle hankkeelle, sillä meillä oli silloin hyvin aikaa. Lisäksi kesätoiminnan vähäisyys loi mahdollisuuden kokeilla jotain uutta. Tahdoimme, että nuorilla olisi myös kesällä mahdollisuus kohdata toisiaan ja olla uskon asioiden äärellä turvallisessa ympäristössä. Lähestyimme Espoonlahden seurakuntaa syksyllä 2011 ja kyselimme olisiko heillä kiinnostusta lähteä mukaan opinnäytetyömme työelämäntahoksi. Espoonlahden seurakunnan nuorisotiimi osoittautui halukkaaksi yhteistyöhön. Saimme käyttöömmme nuorisotilat ja vapaat kädet toiminnan suunnitteluun.

5.2 Opinnäytetyön tavoitteet

Tavoitteena työllemme on nuorten kohtaaminen kesäaikaan itse suunnittelemissamme ohjatuissa illoissa ja tätä kautta nuorten hengellisen kasvun tukeminen sekä seurakunnan nuorisotyöhön tutustuttaminen ja kiinni kasvaminen. Lähtökohtaisesti toiminta suunniteltiin niin, että nuortenilloilla oli tarkoitus kehittää Espoonlahden seurakunnan kesänuorisotyötä. Tahdoimme kuitenkin luoda materiaalia, jota myös muiden seurakuntien nuorisotyönohjaajat voivat käyttää apuna työssään. Halusimme käsitellä nuorille mielenkiintoisia aiheita sekä olla kristillisten asioiden äärellä erilaisia luovia menetelmiä käyttäen.

Toiminnan tavoitteena oli myös luoda kokonaisuuksia jotka olisivat miellyttäviä ja rentoja, mutta myös opettavaisia. Opettavuus perustuu yhdessä tekemiseen

ja sitä kautta osallistujilta syntyviin ajatuksiin ja oivalluksiin. Kokonaisuuksien toiminnallisuudella halusimme tuoda nuorille tutuksi uusia tapoja käsitellä aiheita. Rippikouluissa ja isoskoulutuksessa samoja aiheita on varmasti käyty läpi, mutta se on usein tehty lyhyemmässä ajassa ja aiheiden käsittely on tapahtunut teoriapainotteisemmin ja ohjaajan johtamana. Tavoitteenamme oli luoda nuoria osallistavia toimintatapoja ja joissa pääpaino on nuorien omalla panoksella toimintaan. Työn tavoitteita määritellessämme pidimme mielessämme Rippikoulusuunnitelman 2001 ja sen painopisteet.

5.3 Rippikoulusuunnitelma 2001

Rippikoulusuunnitelma 2001 on luotu auttamaan ammattilaisia rippikoulun suunnittelussa. Se vahvistaa niitä linjauksia, joiden mukaan seurakunnat suunnittelevat ja toteuttavat rippikoulutyötä. Tavoitteena on, että nuori vahvistuu uskossaan kolmiyhteiseen Jumalaan. Tähän uskoon hänet on kasteessa liitetty ja rippikoulun ja konfirmaation tarkoituksena on opettaa nuorta uskonasioissa ja vahvistaa häntä uskossaan. (Rippikoulusuunnitelma 2001, 4). Uskonasioiden opettamiseen ja nuorten uskon vahvistumiseen harvoin riittää pelkästään rippikoulu, vaan se on aikaa vievä prosessi, jota tulee jatkaa myös rippikoulun jälkeisessä nuorisotyössä. Rippikoulusuunnitelman 2001 tavoitteet sopivat erinomaisesti myös rippikoulun jälkeiseen kristilliseen kasvatukseen seurakunnissa.

Rippikoulun samoin kuin nuorteniltojemme opetuksen tarkoituksena on erityisesti nuorten kannustaminen ja tukeminen arvioimaan heidän elämäntilanteisiinsa liittyviä moraalisia kysymyksiä. Nuorten elämänskysymykset, kristinuskon sisältö ja hengellisyyden harjoittaminen ovat lähtökohtina kristillisessä kasvatuksessa. Nämä kolme, eli elämä, usko ja rukous, muodostavat yhdessä kolme katekismuksen pääosille rakentuvaa opetuksen osa-aluetta. Nämä osiot vahvistavat toisiaan ja ne sisältävät kristinuskon pääkohdat, joiden ymmärtämistä kohti nuorta halutaan ohjata kulkemaan. Myös rippikoulun perusjakson tavoitteet nousevat näistä osa-alueista. (Rippikoulusuunnitelma 2001, 8–9, 20).

5.4 Materiaalin suunnittelu ja työstäminen

Ennen kuin aloimme suunnitella materiaalia, annoimme Espoonlahden seurakunnan ensimmäisen ja toisen vuoden isoskoulutukseen osallistuville nuorille kyselyn kesätoimintaan liittyvistä toiveista. Kysely sisälsi avoimia kysymyksiä siitä, minkälaisena nuoret ovat kokeneet kesätoiminnan ja minkälaista toimintaa he toivoisivat järjestettävän vastaisuudessa. Vastaukset olivat melko niukkoja ja nuoret lähinnä toivoivat, että nuorisotilat olisivat enemmän auki kesäisin.

Lähdimme suunnittelemaan nuorteniltoja ajatuksena syventää rippikoulussa jo käsiteltyjä aiheita uudella tavalla. Rippikoulusuunnitelmassa 2001 mainitut rippikoulun perusjakson tavoitteet olivat tukena kun suunnittelimme iltoja. Nuortenillat eivät noudata mainittuja tuntimääriä ja aloitusjakson sekä päätösjakson tavoitteet on jätetty huomiotta, koska ne liittyvät niin selkeästi rippikoulun suorittamiseen, eikä niillä ole merkityksellistä kosketuspintaa nuorteniltoihin. Tavoitteet ovat nähtävissä seuraavassa kaaviossa.

<p>Nuoren elämä Tavoitteena on, että nuori etsii vastauksia oman elämänsä ja yhteiselämämme tärkeisiin kysymyksiin ja saa tukea kasvuunsa kristittyinä</p>	<p>Kirkon usko</p> <p>Luominen Tavoitteena on, että nuori tuntee Jumalan Isänä ja Luojana ja että hän löytää ainutkertaisuutensa ihmisenä ja osana luomakuntaa.</p> <p>Lunastus Tavoitteena on, että nuori tuntee Jumalan Poikana, Jeesuksena Kristuksena, ja hänen pelastustyönsä.</p> <p>Pyhitys Tavoitteena on, että nuori tuntee Jumalan Pyhänä Henkenä, joka toimii kirkossa sanan ja sakramenttien välityksellä ja lahjoittaa uskon ja rakkauden</p>	<p>Rukous Tavoitteena on, että nuori löytää rukouksen ja jumalanpalveluksen tapana olla ja elää Jumalan kasvojen edessä.</p>
---	--	---

(Rippikoulusuunnitelma 2001, 20).

Tavoitteiden sekä omien tietojemme ja taitojemme pohjalta päädyimme seitsemään nuortenilta aiheeseen. (Liite 1) Ensimmäisessä nuortenillassa oli aiheena valinnan vaikeus. Nuoret pohtivat yhdessä ja erikseen elämän vaikeita päätöksiä sekä erilaisia eettisiä ja moraalisia ongelmia. Illan pohjana oli nuoren elämä -kohdan tavoitteet. Toisen illan aiheena oli rukous mikä perustuu puhtaasti samannimisen kohdan tavoitteisiin rippikoulusuunnitelmassa. Kolmannessa illassa käsiteltiin puolestaan ympäristöasioita ja elämää kristittyinä Luojan luomassa maailmassa. Se sai tavoitteensa osioista nuoren elämä sekä luominen. Neljäs ilta oli luonteeltaan ja tavoitteiltaan seurakuntayhteyden keskittyvä ja antoi mahdollisuuden helppoon yhdessä oloon sekä tutustutti seurakunnan monimuotoiseen toimintaan, johon kuuluvat muun muassa retket.

Viidennen illan teemana oli musiikki ja sen avulla Jumalaan tutustuminen sekä gospel-musiikki hengellisen elämän ja luterilaisen uskon tukena. Rippikoulusuunnitelmassa mainitaan musiikille monia omia tavoitteita kuten yhteyden rakentaminen, turvallisen ilmapiirin luominen sekä vuorovaikutuksen synnyttäminen. Musiikin avulla nuori voi tuntea Jumalan läsnäoloa sekä iloa ja pyhyyttä. (Rippikoulu suunnitelma 2001, 33) Kuudennen illan lähtökohtana oli erilaisten uskoon liittyvien termien käsittely valokuvauksen keinoin. Siinä oli mahdollisuus yhdistää kaikki rippikoulun tavoitteet, sillä kuvattavat teemat nousivat nuoren elämästä, kirkon uskosta ja rukouksesta. Viimeisessä illassa käsiteltiin ihmisen ainutlaatuisuutta ja arvokkuutta Jumalan silmissä. Se syntyi pitkälti kirkon uskon tavoitteista ja kantavana teemana oli se, että ihminen on Jumalan luoma, Jeesuksen lunastama ja Pyhä Henki antaa voimaa ja rohkeutta elää kristittyinä. (Rippikoulusuunnitelma 2001, 25)

Valittuamme aiheet ryhdyimme miettimään, miten käsitellä niitä illoissamme. Halusimme käyttää apuna toiminnallisia menetelmiä sekä keskustelua. Toiminnalliset menetelmät valitsimme, koska ne antavat mahdollisuuksia monenlaiseen luovaan toimintaan. Halusimme myös, että illoissamme olisi rento ja vapaa tunnelma, etteivät ne muistuttaisi perinteistä koulumaista oppimistilannetta vaan niissä olisi paljon vuorovaikutusta ja yhteistä työskentelyä. Otimme suunnittelussa huomioon myös omat taitomme ja erityisosaamisemme sekä tilojen luo-

mat mahdollisuudet. Valitsimme omasta kokemuksestamme hyväksi havaittuja menetelmiä. Illoissa käyttämämme harjoitteet ovat siis jo olemassa olevia, mutta monipuolistimme niitä yhdistelemällä niihin omia osaamisalueitamme. Mukana on myös muutamia itse eteenpäin kehittämiämme harjoitteita.

5.5 Nuorteniltojen toteuttaminen

Pidimme nuortenillat Espoonlahden seurakunnassa kesällä 2012. Iltojen toteuttaminen oli välillä hieman haasteellista, sillä nuorille tuli ajoittain yllätyksenä, ettei kyseessä ollutkaan perinteinen avointen ovien-ilta, jollaisiin he olivat aikaisemmin tottuneet. Nuortenilloissa kävi vaihteleva määrä nuoria yhdestä viiteentoista. Tämä on hyvin pieni otos siitä, mitä Espoonlahden seurakunnan nuorisotyössä käy kevät- ja syyskaudella. Työskentelyämme helpotti Espoonlahden seurakunnan nuorisotila, joka on monikäyttöinen ja tilava. Saimme käyttää kaikkia tilassa olevia tarvikkeita ja niitä oli monipuolisesti. Lisäksi saimme osto-oikeuden lähikauppaan mikä helpotti yhteisen ruuanlaiton toteuttamisessa.

Nuorteniltoihin osallistuvien nuorten vähäinen määrä hankaloitti työskentelyä jonkin verran. Materiaalissamme oli ideana toiminnallisuuden lisäksi myös painottaa keskustelua ja sitä kautta oppimista. Silloin kun paikalla oli vain muutama nuori, ohjaajan rooli toiminnassa korostui. Jouduimme myös soveltamaan harjoitteita niin, että olimme itse enemmän mukana niiden toteuttamisessa, jotta osallistujamäärä olisi soveltuvampi. Tämä ei sinänsä haitannut, mutta hankaloitti tilanteen objektiivista seuraamista ja arviointia. Illoissa käyneet nuoret kuitenkin osallistuivat toimintaan ennakkoluulottomasti ja rohkeasti, vaikka kyseinen toiminta oli heille uutta.

Iltojen leppoisaa kulkua helpotti se, että olimme suunnitelleet illan ohjelman hyvin. Kävimme lisäksi läpi illan aiheen ja mahdolliset kompastuskivet samana päivänä ennen nuortenillan alkua. Näin palautimme mieleen, mitä olimme aiemmin suunnitelleet. Tämän rutiinin avulla oli myös helppo samalla valmistella

tila sopivaksi. Luottamus siihen, että teemme tärkeää työtä ja että Jumala on läsnä illoissa, toi tarvittavaa rohkaisua ja rauhallisuutta työskentelyyn.

5.6 Prosessin arviointi

Opinnäytetyön tekeminen osoittautui työläämmäksi kuin olimme kuvitelleet. Materiaalin valmistaminen tuntui aluksi mukavalta ja suhteellisen helpolta. Alkuperäisen materiaalin runko oli suppea, mutta se soveltui hyvin meidän käytettäväksemme. Nuortenillat pidettyämme ymmärsimme kuitenkin, että senhetkinen materiaalin runko ei olisi riittävän kattava muiden käyttöön. Lisäsimme keskustelukysymyksiä ja avasimme kunkin illan tavoitteita materiaaliin kirjallisesti, jotta se palvelisi paremmin tarkoitustaan. Aikaisemmin olimme rakentaneet materiaalin tavoitteiden pohjalta, mutta emme olleet avanneet työssämme sitä, mitä haimme iltojen toteutustavoissa, vaan tavoitteet ja päämäärät olivat pelkästään omassa tiedossamme.

Olisi ollut työn kannalta tärkeää, että olisimme keränneet kirjallista palautetta. Tämän sijaan kyselimme suullisesti toimintaan osallistuneilta nuorilta, mitä he pitivät illoista ja niiden sisällöstä. Saamamme palaute oli positiivista. Meistä myös näytti siltä, että nuoret viihtyivät illoissa. Nuoret olivat pääosin seurakunnassa muutenkin aktiivisesti käyviä nuoria. Uskomme kuitenkin, että materiaali soveltuu myös ryhmille, joissa on mukana enemmän nuoria, joilla on vähemmän seurakuntakokemusta. Aiheet ovat helposti lähestyttäviä ja nuorten elämässä läsnä olevia. Keskusteluosioihin on mahdollista osallistua niillä tiedoilla ja mielihyvillä, mitä kullakin nuorella on ja nuoret voivat oppia toisiltaan vuorovaikutuksessa toistensa kanssa keskustelua käymällä.

Koemme, että kuhunkin iltaan valitut toiminnot ja keskustelut tukivat tavoitteiden saavuttamista. Toiminnalliset osiot täydensivät aiheita ja sopivat niihin, eivätkä tuntuneet irrallisilta. Toiminta oli siis perusteltua ja tavoitteellista. Koemme, että Rippikoulusuunnitelmasta 2001 valitsemamme tavoitteet illoille ilmensivät hyvin niitä asioita, joita tahdoimme illoilla saavuttaa ja jotka toteutuivat iltojen koko-

naisuudessa. Tavoitteiden yhteenvetona voisi esittää sen, että nuori saa pohtia elämään ja uskoon liittyviä asioita, saa tukea omaan kristilliseen kasvuunsa sekä löytää paikkansa osana seurakuntaa ja sen toimintaa. Olemme tyytyväisiä siihen, miten illat sujuivat ja uskomme niillä olleen positiivista vaikutusta paikalla olevien nuorten senhetkiseen elämään. Pääsimme kohtaamaan heitä luonnollisesti ja olemaan heidän kanssaan läsnä tärkeiden asioiden äärellä.

6 POHDINTA

Vaikka koemme nuorteniltojen olleen onnistuneita, emme tiedä vielä tässä vaiheessa vuotta jatkuvatko toiminnalliset nuortenillat Espoonlahden seurakunnassa kesällä 2013. Toimintamuoto on seurakunnalle uusi ja koemme, että työmme myötä se on eräänlaisessa sisäänajovaiheessa seurakunnan nuorisotyössä. Nuorteniltojen jatkuminen tämän tyylinä on pitkälti kiinni seurakunnan resursseista. Me teimme työtä palkatta ja omaa ammatillisuuttamme rakentaaksemme.

Nuorisotyössä on usein vaikea saada selville työn tuloksia näin lyhyen ajanjakson aikana. Näin on tässäkin tapauksessa. On vaikea tietää, mikä merkitys nuortenilloilla oli siellä käyneille yksilöille. On myös vaikea arvioida toiminnan tuloksia, ja voi olla, että ne jäävätkin salatuiksi. Voimme vain toivoa ja luottaa, että nuoret saivat jonkinlaista kipinää seurakuntaelämää kohtaan ja tulivat kohdatuksi tarvitsemallaan tavalla ollessaan nuorteniltojen kautta osallisina seurakuntayhteydestä (Paananen 2005, 112–113.) Tahdomme ajatella, että toteuttamamme illat kannustivat niihin osallistuneita nuoria mukaan seurakunnan toimintaan.

Emme usko, että materiaalillamme on erityistä uutuusarvoa valtakunnallisessa nuorisotyössä. Espoonlahden seurakunnalle toiminnalliset nuortenillat kesäaikaan olivat kuitenkin uusi toimintamuoto ja työmme toi siis heidän toimintaansa jotakin erilaista. Meille itsellemme työn uutuusarvo on suuri – pääsimme suunnittelemaan ja toteuttamaan nuorisotyötä haluamallamme ja tärkeäksi kokemallamme tavalla käyttämällä opetuksessa apuna vuorovaikutusta ja yhteistoiminnallisuutta. Nämä auttavat oppimisessa ja monipuolistavat oppimisprosessia. (Pruuki & Tirri 2004, 39; Kauppila, 2000. 156).

Tutustuimme lisäksi tarkemmin toiminnallisiin menetelmiin nuorisotyössä ja pääsimme käytännössä kokeilemaan meillekin uusien työtapojen käyttämistä. Opimme, että erilaiset pelit, ja leikit sekä muut toiminnalliset menetelmät voivat

olla apuna uusien asioiden hahmottamisessa, kun niitä käytetään suunnitelmallisesti ja aiheisiin sopivasti. (Räsänen 2008, 298–299). Leikkien ja pelien tuominen nuorisotyöhön voi ajoittain olla haastavaa, sillä leikkiminen alkaa nuoruudessa olla osa taakse jäänyttä elämää. Mielestämme niihin tulee kuitenkin vielä nuoruudessa kannustaa, sillä ne ovat erinomainen tapa esimerkiksi itsetunnon kehittämiseen, heittäytymisen harjoitteluun ja rentoutumiseen. (Aalto 2000, 149–150).

Oli oman oppimisemme kannalta tärkeää, että mietimme tarkkaan toimintamme tavoitteita, joiden avulla rakensimme illoista kokonaisuuksia. Oli hienoa oppia uudella tavalla, mitä käytännössä tarkoittaa työn tarkoituksellisuus ja se, että voi itse oppia työtä tekemällä. Saimme siis itsellemme tärkeää työkokemusta ja pääsimme kehittämään ammatillisuuttamme. Saimme myös tehdä Jumalan valtakunnan työtä johon koemme olevamme kutsuttuja.

LÄHTEET

- Aalto, Mikko 2000. Ryppäästä ryhmäksi. Tampere: Tammer-paino
- Askonen, Eija 2009. Teoksessa Minna Heikkinen (toim.) Nuorisotyön mieli ja merkitys. Jyväskylä: Kirjapaino
- Broman, Annika, Mattsson Birgitta & Öjermo Carita, 2006. Rippikoulu kaikille – kärsivällisyyttä, selkeyttä, rakennetta. Helsinki: LK-kirjat
- Elämä – usko – rukous. Rippikoulusuunnitelma 2001. Suomen Evankelisluterilaisen kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 2001. Porvoo: Kirkkohallitus, Kirkon kasvatustieteiden keskus
- Himberg, Lea; Laakso, Juhani; Näätäinen, Risto; Peltola, Ritva & Vidjeskog, Jan 2000. Kehittyvä ihminen – psykologia 2. 1.-2. painos. Porvoo: WSOY
- Holopainen, Jussi 2008. Hengellisestä matkasta ja matkakumppanuudesta. Teoksessa Jouko Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: Lasten keskus / LK-kirjat, 355–275
- Jokela, Eero 2004. Nuoren hengellinen ohjaaminen. Teoksessa Heli Aaltonen, Lassi Pruuki, Pekka Saarainen, Tuula Pohjolainen-Vinko (toim.) Rippikoulun käsikirja. Helsinki: Kirjapaja, 57–65
- Jussila, Jarmo; Oinonen, Mikko; Unkuri, Juhana; Vatanen, Osmo (toim.) 2004. Aamenesta öylättiin. Kirkon ja uskonsanakirja. Helsinki: Kirjapaja Oy
- Karppinen, Seija 2005. Kädentaidot ja käsityökasvatus. Teoksessa Inkeri Ruokonen, Sinikka Rusanen & Anna-Leena Välimäki (toim.) 2009. Taidetasvatus varhaiskasvatuksessa – iloa, ihmettelyä ja tekemistä. Helsinki: Yliopistopaino, 56–65
- Kauppila, Reijo 2000. Ihmisen tapa oppia – Johdatus sosiokonstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Juva: PS-kustannus
- Keltikangas-Järvinen, Liisa 2010. Sosiaalisuus ja sosiaaliset taidot. 2. painos. Juva: WSOY
- Kemppinen, Petri 1999. Nuoriso 2000. Nuorisotyön käsikirja. 1. painos. Helsinki: Hakapaino
- Kirkon keskushallinto 2011. Lapsi- ja nuorisotyö. Viitattu 3.10.2012 <http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp?open&cid=Content3F24FC>

- Launonen, Pekka 2007. Kirkon nuorisotyö – hengellisen, pedagogisen ja sosiaalisen kolmiyhteys. Teoksessa Hoikkala, Tommi & Sell, Anna(toim.) Nuorisotyötä on tehtävä.
- Maukonen, Jarkko 2005. Musiikki nuorisotyössä. Teoksessa Terhi Paananen & Hans Tuominen (toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja, 156–172
- McDowell, Jack & Hostetler, Bob 1996. Handbook on counselling youth – A Comprehensive Guide for Equipping Youth Workers, Pastors, Teachers, Parents. USA
- Nurmi, Jari-Erik 1995. Nuoruusiänkehitys: etsintää, valintoja ja noidankehiä. Teoksessa Heikki Lyytinen (toim.) Näkökulmia kehityspsykologiaan – Kehitys kontekstissaan. Porvoo: WSOY, 256–274
- Nurmi, Jari-Erik; Ahonen, Timo; Lyytinen, Heikki; Lyytinen, Paula; Pulkkinen, Lea & Ruoppila, Isto 2006. Ihmisen psykologinen kehitys. 1.-3. painos. Porvoo: WSOY
- Paananen, Terhi 2005. Nuorteniltojen puolesta. Teoksessa Terhi Paananen & Hans Tuominen (toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja, 109–118
- Pruuki, Lassi; Tirri, Kirsi 2004. Mielekäs oppiminen rippikoulussa. Teoksessa Heli Aaltonen, Lassi Pruuki, Pekka Saarainen, Tuula Pohjolainen-Vinko (toim.) Rippikoulun käsikirja. Helsinki: Kirjapaja, 35–56
- Pyhä Raamattu. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksen vuonna 1992 käyttöön ottama suomennos. Helsinki: Kirjapaja
- Riihimäki, Niina 2005. Eriäinen oppija. Teoksessa Terhi Paananen & Hans Tuominen (toim.) Nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja, 189–200
- Räsänen, Antti 2008. Kristillinen kasvatusteoriat ja käytännössä. Teoksessa Jouko Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: Lasten keskus / LK-kirjat, 287–304
- Salmivalli, Christina. 2000. Kaverien kanssa – Vertaissuhteet ja sosiaalinen kehitys. Jyväskylä: PS-kustannus
- Savolainen, Miina i.a. Voimauttavan valokuvauksen menetelmä. Viitattu 24.10.2012 <http://www.voimauttavavalokuva.net/menetelma.htm>

Silvennoinen, Heikki 2001. Kunnallisen nuorisotyön arviointi. Pieksämäki: Nuorisotutkimusverkosto ja Nuorisoasianneuvottelukunta.

Liite 1: Nuorteniltamateriaali

Kesä, eikä mitään tekemistä? No nyt on.

Ideoita toiminnallisiin nuorteniltoihin seurakunnille

Siiri Salonen ja Tilda Tiljander

SISÄLTÖ

Mikä tämä on?.....	3
1. NUORTENILTA – VALINNAN VAIKEUS.....	4
2. NUORTENILTA – LINJAT AUKI YLÄKERTAAN	5
3. NUORTENILTA – AVARA VAI KAVALA LUONTO	6
4. NUORTENILTA – HUPIPÄIVÄ	7
5. NUORTENILTA – ANNA SEN SOIDA	8
6. NUORTENILTA – KUVA KERTOO ENEMMÄN KUIN SATA SANAA	9
7. NUORTENILTA – MINÄ OLEN IHME	10
Liite 1: Valinnan vaikeus-peli.....	11
Liite 2: Rukousrata.....	13

Mikä tämä on?

Tarkoituksena oli luoda käyttökelpoinen kesäiltojen nuorteniltamateriaali seurakuntien nuorisotyönohjaajien käyttöön ja opinnäytetyön tekijöiden omaa ammatillisuutta mittaamaan. Materiaali koekäytettiin Espoonlahden seurakunnan nuorisotyön tiloissa ja heidän nuorten kanssa kesällä 2012.

Materiaali on ohjeellinen, eikä sitä odoteta noudatettavan orjallisesti. Sen käyttö on parhaimmillaan oman inspiraation etsimisessä ja jokaisen työntekijän omaa työtetään tukemassa. Jokaiselle illalle on valittu aihe, jonka on haluttu tuovan jatkuvuutta rippikoulusta tutuille asioille. Nuortenillat voivat auttaa nuorisotyön pariin siirtymisessä. Aiheet on valittu niin, että ne sopivat ikäluokan ajatusmaailmaan sekä vapaa-ajan kiinnostuksen kohteisiin, kuin myös suurelta osalta kristinuskoonkin. Iltojen ohjatun toiminnan kesto on noin 45–60 minuuttia.

Jokaisessa nuortenillassa on aiheen ympärille koottu monenlaista ohjelmaa. On hyvä muistaa, että isoissa seurakunnissa kävijät vaihtelevat paljon, eivätkä kaikki tunne aina toisiaan. Leikit ja ryhmäyttävä toiminta ennen virallisen osuuden alkua auttavat alkuun ja tuovat yhteyden, seurakunnan tuntua. Olemme nimenneet jokaiselle illalle alkuun esimerkkiharjoituksen tai leikin, sen sopivuus ja käyttö on jokaisen ohjaajan omassa harkinnassa.

Toiminnallisia ja kädentaitoja korostavia työmenetelmiä on jonkin verran. Olemme listanneet tarvikelista harjoitteiden yhteyteen, jotta materiaalin käyttöönotto olisi mahdollisimman mutkatonta. Opetuksellinen sisältö tulee pääosin tekemisen ja yhteisten keskusteluiden kautta. Luentomateriaalia pakettiimme ei kuulu. Alun puheet ja loppuhartauden täytyy jokaisen iltaa ohjaavan kehittää itse. Aiheita kuitenkin on esimerkiksi hartauksien tueksi. Hartaudet on mukava päättää leirihenkisesti sisaruspiirissä Herran siunaukseen, tapauskohtaisesti myös iltalauluun.

Jos nuorten illat toteutetaan seurakunnalla, jonka toimintaan yleisesti ei ole kuuluneet ohjelmalliset illat, on hyvä informoida uusia nuoria paikalle ilmaantuessa siitä, minkälaista osallistumista heiltä odotetaan.

Työn iloa!

1. NUORTENILTA – VALINNAN VAIKEUS

Tavoitteet

Pohtia yhdessä ja erikseen nuoren elämään liittyviä vaikeita päätöksiä sekä valintoja. Tukea myös Rippikoulusuunnitelman 2001 mukaista tavoitetta siitä, että nuori etsii vastauksia oman elämänsä ja yhteiselämämme tärkeisiin kysymyksiin ja saa tukea kasvuunsa kristittyinä.

Tutustuminen

- Kuulumiskierros
- Hedelmäsalaatti paikanvaihtoleikin eri variaatioita. Esimerkiksi ”Minun nimeni on Minttu ja tykkään mansikoista...”
- Kysymyskierros alustuksena aiheeseen: Mikä toi sinut tänne tänään? Mitä muita vaihtoehtoja sinulla oli tekemisen suhteen tälle illalle? Miksi luulet valinneesi tulla tänne?

Illan aiheen käsittely

- Palautellaan mieleen ja keskustellaan mitä muistetaan käskyistä ja moraalista rippikoulun pohjalta tai muuten. Mitkä käskyt koet tärkeiksi? Miksi?
 - Ihmiselle on annettu vapaa tahto, miksi on vaikea tehdä joitain päätöksiä/valintoja elämässä? Mitkä asiat vaikuttavat sinulla päätösten tekemiseen? (Oma tahto, vanhempien/kavereiden mielipiteet?)
 - Mieti tilannetta jossa olet tehnyt oikean valinnan. Miltä se tuntui? Tiesitkö heti, että päätös oli hyvä vai huomasitko sen vasta myöhemmin? Mieti tilannetta jossa teit väärän valinnan. Tajusitko heti, että päätös oli huono vai vasta myöhemmin? Olisiko väärä valinta ollut vältettävissä, jos niin miten? Nuoria on hyvä muistuttaa, että väärät valinnat kuuluvat elämään. Niitä ei voi välttää, mutta siihen, miten niiden jälkeen käyttäytyy tilanteesta selvitäkseen voi vaikuttaa. Virheistä oppii.
 - Jumala voi auttaa elämän risteyksissä. Mitä tarkoittaa kulkea Jumalan johdatuksessa? Miten sen voi tehdä?
- Pelata Valinnan vaikeus-peliä. (Liite 1)

Hartaus

Hyvä hartaus tulee esimerkiksi omakohtaisista isoista päätöksenteon hetkistä ja siitä, kuinka Jumalalta voi saada vahvistusta ja johdatusta päätöksen teossa.

Laulu: Kuljeta ja johda.

Ps. 31:3 ”Sinä olet minun kallioni ja pakopaikkani. Sinä johdatat ja ohjaat minua, sillä sinä olet minun Jumalani.”

Gal. 5:25 ”Jos me elämme Hengen varassa, meidän on myös seurattava Hengen johdatusta.”

2. NUORTENILTA – LINJAT AUKI YLÄKERTAAN

Tavoitteet

Pohtia yhdessä ja erikseen rukousta ja sen merkitystä nuoren elämässä sekä tutustua erilaisiin tapoihin rukoilla. Tukea myös Rippikoulusuunnitelman 2001 mukaista tavoitetta siitä, että nuori voisi löytää rukouksen tapana olla ja elää Jumalan kasvojen edessä.

Tutustuminen

- Kuulumiskierros
- Kävelyä vapaasti tilassa. Ohjaaja huutaa jonkun numeron ja nuorten pitää muodostaa ryhmä jossa on niin monta henkilöä. (Ylijääneet voivat liittyä osaksi jotain ryhmää) Ohjaaja antaa muutaman kysymyksen joihin kunkin ryhmässä tulee vastata. Esim. Nimesi? Mitä harrastat? Minkä värinen hammasharja sinulla on? Toistetaan muutama otteeseen.

Illan aiheen käsittely

- Mitä rukous on? Mitä ajattelet rukoilusta? Miten tärkeää se on sinulle? Mitä tapoja rukoiluun liittyy? (Kädet ristissä, silmät kiinni, iltarukous...)
- Illan toiminnallinen osuus on rukousrata. Rukousradalla harjoitellaan rukousaiheiden ilmaisua ja rukoilua erilaisin keinoin. Toinen tykkää puhua, toinen piirtää. Pisteillä voi miettiä rauhassa omia rukousaiheita. Rukousrata (Liite 2)
- Kierretään lopuksi pisteet yhdessä ja katsotaan mitä on saatu aikaan. Käydään yhdessä läpi tunnelmia. Miltä tuntui kiertää rasteilla? Mikä oli paras rasti? Tuntuiko joku vaikealta? Entä hyvältä? Opiteko jotain uutta rukouksesta?

Hartaus

Medis-tyyppinen ratkaisu. Laita rauhallista musiikkia taustalle. Käytetään aikaansaatuja rukouksia esimerkiksi rukousmobileen ripustettuja rukousaiheita. Voit rohkaista nuoria osallistumaan lukemalla rukousaiheita ääneen.

3. NUORTENILTA – AVARA VAI KAVALA LUONTO

Tavoitteet

Pohtia yhdessä ja erikseen ympäristöasioita ja elämää kristittyinä Luojan luomassa maailmassa. Tukea myös Rippikoulusuunnitelman 2001 mukaisia tavoitteita siitä, että nuori etsisi vastauksia oman elämänsä ja yhteiselämämme tärkeisiin kysymyksiin sekä, että nuori oppisi tuntemaan Jumalan Isänä ja Luojana ja löytäisi itsensä osana luomakuntaa.

Tutustuminen

- Kuulumiskierros
- Jokaisen täytyy esitellä itsensä oman etunimensä ensimmäisen kirjaimen mukaisesti alkavalla kasvilla tai puulla.

Illan aiheen käsittely

- Kierrätätkö? Mietitkö luontoa tehdessäsi ostopäätöksiä tai muita elämänvalintoja? Onko luonto sinulle tärkeä? Voiko ihminen ikinä kunnolla hallita luontoa? Kumpi voittaa luonto vai ihminen? Mitä Jumala tarkoitti, kun antoi ihmiselle tehtäväksi viljellä ja varjella luontoa?

Yhdessä puuhastelua:

- Kirjoita yksin/parin kanssa post-it lapuille ideoita miten voi säästää luontoa (esim. käy lyhyesti suihkussa, sammuta valot huoneesta kun et ole siellä yms.) Lapuista tehdään ”tornit” seinälle ja korkein voittaa! Tarvitset ainakin: Post-it lappuja/muita lappusia ja seinään kiinnitysaineen
- Keksi uusi käyttötarkoitus cd-levylle, saappaalle, autonrenkaalle, lampunvarjostimelle. Eniten keksinyt voittaa! Tarvitset ainakin: jotain edellä mainittuja virikkeeksi, sekä paperia ja kyniä.
- Askartele jotain hyödyllistä annetuista materiaaleista, (tyhjiä vessapaperirullia, sanomalehteä, keppejä yms. luonnosta löytyviä materiaaleja). Tarvitset ainakin: askartelutarvikkeita sekä uusiokäyttöön vihittäviä tuotteita
- Askarrelkaa kierrätysvalistus juliste! Tarvitset ainakin: Kyniä ja kartonkia

Hartaus

”Kerron sinulle tarinan”-kirjasta kertomus Luonto ja ihminen. (Nuorten keskus, LK-kirjat 2002, s.125)

1.Moos. 2:15 ”Herra Jumala asetti ihmisen Eedenin puutarhaan viljelemään ja varjelemaan sitä”

(ja 1.Moos. 3:17-19, 23.)

4. NUORTENILTA - HUPIPÄIVÄ

Tavoitteet

Antaa mahdollisuus helppoon yhdessä oloon sekä tutustuttaa seurakunnan monimuotoiseen toimintaan johon kuuluvat muun muassa retket. Illassa korostuu yhdessä tekemisen merkitys ja se, millaisiin asioihin haluamme vapaa-aikaa käyttää. Tavoitteena myös antaa mahdollisuus nuorille nauttia kesästä ja siitä, että on mahdollista viettää aikaa yhdessä, samanhenkisten ihmisten kanssa.

Tutustuminen

- Kuulumiskierros
- Jokainen kertoo vuorollaan, mikä makeinen olisi tänään. "Laukussa nuhjaantunut mynthon vai kenties kirpeän pirteä missä äx!" Tähän voi myös ottaa mukaan liikkeen, minkä muotoinen karkki on, ilmaise keholla!

Illan aiheen käsittely

Tällä kerralla on poikkeuksellinen ohjelma. Nuorten kanssa voi tehdä retken kesäsirkukseen/vastaavaan kesäiseen rientoon paikkakunnalla mahdollisuuksien mukaan, tai vaikka järjestää ulkopeliturnauksen joukkuelajien parissa tai kesäolympialaiset täysin päästä keksittyjen lajien parissa. (Mitä hassumpaa, sen hauskeempaa!)

Lautapelejä, yhteistä ajanviettoa, jutellaan mitä kesä on tuonut tullessaan tähän mennessä. Yhteiset naposteltavat ja niiden yhdessä luominen kuuluu olennaisesti asiaan. Reseptejä on netti ja nuorten päät pullollaan.

Hartaus

Ystävien merkitys. Hartauden pitäjä voi puhua yksinäisyydestä ja/tai ystävien merkityksestä omassa elämässään.

Job. 6:14: "Tosi ystävä ei jätä ystävää ahdinkoon -- joka niin tekee, hylkää myös Kaikkivaltiaan."

5. NUORTENILTA – ANNA SEN SOIDA

Tavoitteet

Tutustua Jumalaan sekä gospel-musiikkiin hengellisen elämän ja luterilaisen uskon tukena. Oppia musiikin avulla tuntemaan Jumalan läsnäoloa sekä iloa ja pyhyyttä. Tukea myös Rippikoulusuunnitelman 2001 tavoitteita musiikista yhteyden rakentajana, turvallisen ilmapiirin luojana sekä vuorovaikutuksen synnyttäjänä.

Tutustuminen

- Kuulumiskierros
- Laululeikki, esimerkiksi ”Who is the King of the Jungle?”

Illan aiheen käsittely

- Puhutaan musiikin merkityksestä uskon tukena. Miksi kirkossa lauletaan yhdessä? Miksi ihmiset ylipäänsä kuuntelevat musiikkia? Mitä on ylistysmusiikki? Mitä gospel-bändejä/artisteja tiedät?
- Lahjat käyttöön tematiikkaa. Mikä on kenenkin lahja? Miten sen voisi ottaa paremmin käyttöön?
- Yhteistä musisointia, joka voi pitää sisällään esimerkiksi omien biisien esittelyä jos joku paikalla olijoista on säveltänyt ja haluaa esittää kappaleitaan tai vaikka yhteislaulua osallistujien ja ohjaajien taitojen mukaan.
- Tehdään tai sanoitetaan biisi porukalla. Tarvitaan erilaisia soittimia osallistujien taito- ja tahtotason mukaan. Jos sävellystaito ei riitä, voi ryhmä toteuttaa vaikkapa räpin. Ohjaaja tukee nuorten työskentelyä ryhmän vaatimalla tavalla, esimerkiksi aiheen valinnassa.
- Levyraati, jossa esittelyssä on eri musiikkityylejä edustavia gospelartisteja. Ohjaaja soittaa valitsemansa kappaleen ja nuoret antavat pisteitä asteikolla 1-5. Nuoret voivat osallistua soittolistan tekoon.

Hartaus

Hartaus voi liittyä musiikin merkitykseen omassa elämässä. Valitse yksi tai kaksi itsellesi tärkeää gospel biisiä jotka voit soittaa osana hartautta.

Ps.98:4-5 ”Maa, kohota Herralle riemuhuuto! Iloitkaa ja riemuitkaa, laulakaa ja soitakaa! Ylistäkää Herraa harpun sävelin, soitakaa ja laulakaa!”

Ef. 5:19-20 ”Veisatkaa yhdessä psalmeja, ylistysvirsiä ja hengellisiä lauluja, soitakaa ja laulakaa täydestä sydäimestä Herralle ja kiittäkää aina ja kaikesta Jumalaa, Isää, meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.”

6. NUORTENILTA – KUVA KERTOO ENEMMÄN KUIN SATA SANAA

Tavoitteet

Erilaisiin uskoon liittyviin termeihin tutustuminen sekä niiden käsittely valokuvauksen keinoin. Tukea Rippikoulusuunnitelman 2001 tavoitetta siitä, että nuori saa tukea kasvuunsa kristittyinä.

Tutustuminen

- Kuulumiskierros
- Piirissä: jokainen vuorollaan ottaa asennon ja ilmeen joka kuvailee hänen oloilaansa hetkellä parhaiten. Muut matkivat. Vuoro kiertää.

Illan aiheen käsittely

- Annetaan kamerat ryhmille tai yksilöille (riippuu osallistujamäärästä) sekä aiheita joita voisi kuvata. Esimerkiksi luomakuntaa luonnonihmeineen tai lavastettu Raamatun kohtaus still-kuvana. Hyväksi havaittuja perustermejä, joita on mielenkiintoista yksinkertaistaa kuvina: lähimmäisen rakkaus, avunanto, usko, toivo, rakkaus ja synty. Myös nuorten ajatukset kuuluviin!
- Kameran käyttömahdollisuuksista riippuen on hyvä ohjeistaa nuorille joitakin perusasioita kuvan asettelusta, valaistuksesta ja perspektiivistä. Näiden seikkojen merkitys korostuu, kun halutaan luoda vaikuttavia ja informatiivisia kuvia.
- Valmiista kuvista on hyvä tehdä ”paperiversiot” ja tehdä niistä näyttely tai posterit. Näyttelyä varten teokset nimetään. Nuoret auttavat ja kertovat, miten lopputulos toteutetaan, totta kai.

Hartaus

”Omat lahjat käyttöön”. Jokainen on hyvä jossain asiassa. Omia taitoja on hyvä käyttää rohkeasti ja tehdä niillä hyvää ympärilleen. Meille jokaiselle Jumala on antanut lahjaksi armon. Raamatusta tähän liittyy kohta Ef. 2:8. ”Armosta Jumala on teidät pelastanut antamalla teille uskon. Pelastus ei ole lähtöisin teistä, vaan se on Jumalan lahja”

7. NUORTENILTA – MINÄ OLEN IHME

Tavoitteet

Pohtia yhdessä ja erikseen mitä merkitsee ihmisen ainutlaatuisuus ja arvokkuus Jumalan silmissä ja mihin ne perustuvat. Tukea Rippikoulusuunnitelman 2001 tavoitetta, että nuori oppii ymmärtämään, että ihminen on Jumalan luoma, Jeesuksen lunastama ja Pyhä Henki antaa voimaa ja rohkeutta elää kristittyinä.

Tutustuminen

- Kuulumiskierros
- Nimikierros ja siihen liitettynä jokainen kertoo jonkin asian mistä pitää itsessään ulkonäköön tai luonteeseen liittyen

Illan aiheen käsittely

- Käytetään hyväksi kuvakortteja erilaisista ominaisuuksista, taidoista tai muusta sellaisesta. Levitetään kortit lattialle ja jokainen valitsee kortin, joka sopii itseensä. Jokainen saa vuorollaan kertoa kortistaan ja miksi valitsi juuri sen. Jos ryhmän jäsenet tuntevat toisensa ja jos ryhmän dynamiikka sen sallii, voi ryhmässä rohkaista nuoria kertomaan myös positiivisia asioita toinen toisistaan. Viritellään keskustelua siitä, että jokaisessa on jotain hyvää ja kaunista.
- Mitä tarkoittaa, että ihminen on Jumalan kuva? Mitä tarkoittaa itsetunto? Millainen on hyvä itsetunto? Miten voi saada hyvän itsetunnon? Mitkä asiat vaikuttavat siihen miten näemme itsemme? Ohjaaja vie keskustelun lopuksi siihen miksi jokainen ihminen on arvokas ja Jumalalle tärkeä.
- Lopuksi vietetään iltaa yhdessä jonkun ajatuksia herättävän elokuvan ja yhteisten herkkujen parissa.

Hartaus

Kuunnellaan joku aiheeseen sopiva kappale esimerkiksi Johanna Kurkelan kappale Ainitlaatuinen.

Luetaan Raamatusta yhdessä Psalmi 139. Lausutaan yhdessä Herran siunaus.

Liite 1

Valinnan vaikeus – peli

Peliä pelataan pullonpyörityksen tapaan. Pelaajat istuvat ringissä, ja keskellä pyöritetään tyhjää pulloa. Se, keneen pullo pysähtyessään osoittaa, saa nostaa lappupinosta väitteen itselleen. Leikkijä lukee tilannekuvauksen. Leikkijän tehtävänä on perustella omin sanoin, miten tilanteessa toimisi. Muut voivat jakaa mielipiteitään ja keskustella väitteestä, kun ensimmäinen on vastannut.

Mitä tarvitset:

Alla olevat väittämät ja ongelmat leikattuna erillisiksi paperilapuiksi sekä tyhjä limupullo pelivälineeksi.

Vanhempasi ovat viikonlopun mökillä ja sinulla on lupa olla yksin kotona. Kaapeista löytyy jos jonkinmoista alkoholiakin sisältävää juotavaa. Olet lähdössä illanviettoon. Tarvitsetko lisäpotkua iltaan noista juomista?

Ystäväsi on juonut itsensä tukevaan humalaan, eikä kykene enää pitämään itsestään huolta. Hän kieltää sinua soittamasta vanhemmilleen, mutta kello alkaa olla jo paljon ja oma kotiintuloaikasikin alkaa häämöttää. Miten toimit?

Viikonloppuna edessäsi on tuplabuukkaus: seurakunnan leiri vs. kaverin bileet. Kumpuun valitset?

Olet kaverisi kanssa kaupungilla ja kohtaatte muita tuttuja, jotka ovat vastikään alkaneet polttaa tupakkaa. Teille tarjottaessa kaverisi haluaa kokeilla, mitä sinä teet?

Osallistut netissä Facebookissa keskusteluun, jonka sävy muuttuu negatiiviseksi erästä luokkakaveriasi kohtaan. Puhutko suusi puhtaaksi vai poistutko keskustelusta?

Olet juhlimassa kaverisi syntymäpäiviä. Erään juhlijän jälkeen tietokoneella on auki hänen Facebook-tilinsä. Luetko hänen seinänsä/ katsotko muita tietoja/ päivitätkö ”vitsillä vaan” hänen statustaan?

Olet kaverisi kanssa kaupoilla, hän työntää taskuunsa koruja ja meikkejä ja kannustaa sitten sinuakin tekemään samoin. Mitä teet?

Olet tekemässä koetta yksin luokassa. Repussasi on kirja aiheesta. Silminnäkiä ei ole. Kaivatko kirjan esiin?

Näet kaukaa seurustelevan ystäväsi halailemassa muuta tyyppiä, kuin seurustelun toista osapuolta. Kertoisitko ystäväillesi vai annatko olla?

Onko ok aloittaa seurustelu kaverin entisen tyttö- tai poikaystävänsä kanssa?

Perheesi remontoi kovaäänisesti taloanne. Sunnuntai-aamuna isäsi pohtii voisiko remontin tekoa jatkaa, jotta remontti valmistuisi nopeammin. Onko ajankohta sopiva?

Äitisi antaa palautetta kehnosta koulumenestyksestäsi. Kuinka reagoit? Suututtaako arvostelu vai ymmärrätkö huolen?

Vanhemmillasi on selkeät suunnitelmat ja toiveet jatko-opiskeluidesi sekä tulevaisuutesi suhteen. Itse kuitenkin arvot vielä haluatko samoja asioita kuin vanhempasi. Vain kuttavatko vanhempien toiveet päätökseesi?

Ajat mopolla oravan päälle. Näet, että eläin jää kiviin pientareelle. Miten toimit?

Saat kaupassa liikaa vaihtorahaa. Mitä teet?

Liite 2

RUKOUSRATA

Ohjaaja valmistele tilan niin, että jokaiselle rastille on oma rauhaisa paikkansa ja että kukin tila on valmiina. Tarkoituksena olisi, että jokainen nuori saa omassa rauhassa käydä jokaisella rastilla omassa tahdissaan. Alkuun on hyvä painottaa, että jokainen antaa toisille tilaa ja mahdollisuuden rauhoittumiseen. Ohjaajat valvovat tilan käyttöä ja sitä, että rauha säilyy toiminnan ajan.

RUKOUSMOBILE

Tällä rastilla olisi hyvä olla paikalla yksi ohjaaja. Askarrellaan nuorten kanssa saatavilla olevista tarvikkeista kehikko. Nuoret kirjoittajat ja piirtävät rukousaiheita kartongin palasille jotka ripustetaan siimalla roikkumaan mobileen. Kartonginpalat kannattaa laminoida jotta ne kestäisivät pidempään. Valmiin mobilen voi ripustaa kappeliin/muualle nuorten tilaan. Jos omat sanat eivät tunnu riittävän, eikä rukousaihetta meinaa löytyä, voi kokeilla vilkaisua mobileen. Tarvitset ainakin: rautalankaa, värillistä kartonkia, laminoointikonetta, lankaa, koristelutavaraa, kyniä

MAALAUSEMESTA

Aina rukousta ei tarvitse sanoittaa. Jumala näkee kaiken, siksi jutteluhetken Jumalan kanssa voi vaikka kuvittaa. Tyyli on vapaa! Valmiin tuotoksen voi jättää esimerkiksi nuortentilan seinälle niin, että sitä voi täydentää vastaisuudessa tai sitä voi käyttää esimerkiksi hartaushetken alttarikankaana. Tarvitset ainakin: sormivärit, isoa fläpppaperia tai kangasta.

ISÄ MEIDÄN NYKYKIELELLE

Tarkoitus pureutua tutun rukouksen ytimeen ja vääntää sitä enemmän nuoren suuhun sopivaksi, vai mikä versio sopii paremmin? Annetaan nuorille paperille tulostettuna Isä

Meidän rukous. Nuorten tehtävänä on muuttaa se nykykielelle. Tyyli on taas kerran vapaa, slangisanojen ja muiden nuorille tuttujen sanojen käyttö sallittua, ja jopa suositeltavaa. Tarvitset ainakin: paperia, kyniä. Isä meidän rukous paperilla ja esimerkki ”Faija meitsin..”

RAAMATTUNURKKA

Room. 8: 24–28,	1. Tess. 5: 15-18,	Jaak. 5: 13,
Jaak. 5 :16,	Jer. 29:12,	Matt. 21:22
Fil. 4:6,	Juud. 1:20	

Kohdat voivat olla valmiina auki Raamatuissa tai esimerkiksi tulostettuna papereille joita voi laittaa käytettävän tilan lattialle. Taustalla voi soida rauhallinen instrumentaalimusiikki. Nuori saa viipyä tilassa, lukea Raamatun kohtia ja rukoilla rauhassa. Mahdollisuus myös esirukouspalveluun jos ohjaajia riittää.

RUKOUS 24/7

Jos tietokoneita on käytössä, voi niille laittaa pyörimään rukousaiheisia videoita. Esimerkiksi Youtubesta löytyy lukuisia videoita joita voi katsoa ja joilla voi herätellä nuorten ajatuksia. Myös internetissä voi rukoilla! Voidaan näyttää esim. Ruotsin kirkon Internet sivusto jossa voi lukea ja kirjoittaa rukouksia.
<http://svenskakyrkan.se/be/prayer/734>